

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 54 ANUL XXI.

Sabiu, in 517 Iuliu 1873.

Telegrafulu ese de done ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiua foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditiua. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princa si tiera streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dua' ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

ad. Nr. cons. 566. 1873.

Incunoscintiare.

Cu provocare la ordinatiunea consistoriale din 10 Ianuariu 1872 Nr. cons. 37 publicata in „Telegr Rom.“ din 3/15 Februaru 1872. Nr. 10 se aduce prin acest'a la canosciuti'a publica: ca supunandu-se P. P. Samoilu Trifonu parochu in Beriu, si Ioanu Boteanu, parochu in Bincintiu, Protopresbiteratulu Oraschiei censurei prescise in susnumit'a ordinatiune consist. s'au aflatu apti pentru de-a lung'a ca operatori in cause bisericesci, matrimoniali si disciplinari inaintea forurilor nostre bisericesci, spre care s'ersitu li s'a impartasitu si binecuvantarea arhieresca in intielesulu §-lui 442 din Drep-tulu canonicu.

S a b i u , 2 Ioniu 1873.

Dela Secretariatulu Consistoriului arhieriescanu greco-orientalu.

Congresulu electivu.

I.

Statutulu organicu in §. 157 dispune, ca dupa repausarea Metropolitulu, consistoriulu metropolitanu se convoce congresulu spre a alege pre Metropolitulu celu fiitoriu, celu multu in trei luni de dile. Dispusetiunea acest'a si are teme-iulu in canonulu alu 25 alu sinodulu IV ecumenicu.

Consistoriulu metropolitanu, carele se va intruni luni in 9 Iuliu spre acestu sfersitu, asi'a credemu, ca nu va da de nici o pedeca, privitoria la convocarea congresulu electivu. Si asi'a pana aci aru merge tote fara de nici o policnela.

Este dara intrebarea cea mai momentuosa care trebuie sa si-o puna fia-care romanu ortodocsu, ca congresulu ce va face?

La cea dintai'u cugetare numai asupr'a alegerei, si venimu la convingerea, ca ea nu va fi de a se lua dreptu de lucru usioru.

Amu disu la cea dintai'u cugetare. Dara deca mai luamu, ceea ce trebuie sa facemu, in consideratiune unele faime, cari se respandescu in tote patru parti ale pamentulu, deca luamu cele ce le cetimu in unele foi, ne convingemu si mai multu, ca alegerea este unu lucru care recere cea mai mare seriozitate.

Este usioru a dice, ca cutare sa fia Metropolitulu, si este si mai usioru a insira unu catalogu de nume de astfeliu de individi, cari pote nici ei nu au cugetatu vre-odata despre sine, dara nici altii despre densii, ca au sa aspireze la metropoli'a respective la arhieriscopia. Ba nu aru fi greu nici a vota pentru unulu ori altulu, deca aru fi sa implinimu numai o formalitate.

Inse lucrulu, seu alegerea si are si partea sea esentiale. Partea acest'a, pre putienu disu, ne duce sa meditamu asupr'a impregiurarei, ca Metropolitulu romanilor gr. or. din Trani'a si Ungari'a este totu odata Arhieriscopulu transilvanu romanu.

Metropolitulu nostru, ca autoritate bis. suprema in provinci'a metropolitana, dupa corelatiunea intre bisericu si statu, este o persona, carea totu-deun'a are si insemnatate politica.

Inainte de tote inse, trebuie sa nu perdemu din vedere, ca congresulu are sa puna pre scaunulu metropolitanu unu urmatoriu alu intru fericire repausatulu.

Dupa unu periodu de unu patrariu de seculu, in care s'au creatu o vieti'a organica biseric'esca, in care s'a creatu nenumerate institutiuni folositoare pentru cei din presentu si din viitoriu, in care s'a pusu temelulu unei vieti' politice sanetose, desbracate si curate de ilusiunile de cari patimesce natiunea nostra de unu tempu incoce: trebuie ingrigitu, ca deca nu va capeta arhieriesca si metropoli'a unu urmatoriu care cu putere creatoria sa murga inainte pre calea deja inceputa, celu putienu sa capete o inima nobile in intielesulu celu adevratu alu cuventulu, o vointia neclatita de a nu vatemá nimic'a din cele ce s'au facutu de nemuritoriulu predecesoru, ci de a ingrigi necontentulu cá bunatatea institutiuniloru si celoru-lalte atinse mai susu, sa fia unu isvoru nesecabilu si abundantu pentru bisericu, natiune si patria.

Asi'a ne intipumu viitoriulu celu nemidlocitu si asi'a amu dori sa cugete si congresulu electivu, si facendu pretensianile aceste aretate dela viitoriu asteptamu cá congresulu sa escugete si sa alle pre barbatulu acel'a, pre carele sa-lu puna pre scaunulu metropolitanu, si carele sa scia si sa pota corespunde dorintieloru si asteptariloru comune ale romanilor gr. or. si ale patriei.

Urmandu astfeliu congresulu, sgomotele surde ce se sioptescu in tote unghiurile si cele mai departate ale patriei, din urechia in urechia, si de alta parte se scriu prin unele foi s'aru reduce la valorea loru cea adevrata, adeca la sgomote seu mai bine la vorbe, cari disparu totu asi'a dupa cum s'au si ivitu.

Scaunulu metropolitanu gr. or. Sub titulu acest'a aduce „P. N.“ o notiia in carea dupa „Tem. Ztg.“ si dupa cum afirma acesta din urma din isvoru competentu vorbesce despre intregirea susu amintitulu scaunu. Inainte de tote observeza ca acum suntu in Ungari'a numai doi episcopi gr. or. si adeca Iva o i c o v i c i u episcopulu aradanu si I. P o p a s u episcopulu caransebianu. Despre alegerea unui laicu de metropolitulu si despre convocarea congresulu se exprima astfeliu amintit'a foia: incatu privescu intrebarea deca pote fi unu laicu denumitu metropolitulu se pote responde afirmativu, inse conformu canonulu 17 alu sinodulu constantinopolitanu in atare casu se cere tempu multu, de-si Fotius in trei dile a fostu diaconu, presbiteru, episcopa si apoi patriarchu.

Dupa asiedimintele bisericesci unui astfeliu de laicu ii trebuie se petreca tempulu de lipsa in gradulu diaconiei si apoi se devina preotu si deca sinodulu episcopescu lu afla ca in cele religiose, morale si scientifice este destulu de calificatu se santiescu episcopu. Are inse si statulu se vorbesca unu cuventu normativu in afacerea acest'a si nu pote nimenea presupone ca elu va intari pre vr'unu ultraistu politicu.

Intre romanii laici gr. or. mai alesi, carii au absolutu invetiatur'a teologica suntu de a se aminti Vincentiu Babesiu redactorele „Albinci“, Parteniu Cosm'a, Em. Stanescu, Iulianu Ianculescu si Simeonu Mangoca; dintre acesti'a numai Cosm'a e fara muiere, pre candu cei-lalti aru trebui sa se desparta de sotiele loru si sa le tramita in monastire.

Cele ce mai nrmeza in notiia nu suntu alta de catu legile citate prin care are a se convocá congresulu.

„Federationea“ a inceputu unu cielu de articoli cari privescu Metropoli'a nostra. Pentru interesulu causei reproducemu astadi celu dintai'u articulu.

Metropoli'a veduvita a romaniloru greco-orientali.

I. Perderea imensa, ce suferi biseric'a romana greco-orientala din Ungari'a si Transilvani'a prin mortea Metropolitulu si Arhierepulu A n d e r i u B a r o n u d e S i a g u n ' a , a atinsu cu dorere profunda inimile tuturor romaniloru, cari in opera cea mai insemnata a repausatulu in eluptarea autonomiei bisericiei gr. or. romane suntu aplecati a vedé nu triumfarea ideiloru de confessionalismu, ce astadi putienu mai apesa in cumpen'a afaceriloru nostre publice, ci mai multu si preste totu viitoriulu siguru alu romaniloru greco-orientali pre cariera culturei spirituale.

Spiritele nepreocupate de ideile confessionalismulu, de siguru voru aminti totu-deun'a cu pietate numele celu mai neobositu si prudentu barbatu alu romaniloru, alu lui Siagun'a, si unic'a mangaiere, ce potu ave pentru acesta perdere, numai aceea mai este pentru ei, ca Siagun'a opulu celu grandeosu alu sen nu l'au lasatu scrisu numai pre harthia, ci l'a introdusu in vieti'a practica a romaniloru greco-orientali si ca romanii ori-ce tempuri viforose se mai treca asupr'a loru, totu-deun'a se potu retrage in foraretia cea tare si puternica a autonomiei loru bisericesci intru scitirea, dezvoltarea si progresarea intereseloru spirituali natiunale.

Candu inse vomu medita mai afandu, si seriosu asupr'a cestuinei, deca romanii greco-orientali voru ave destula energia si maturitate de a folosi in interesulu loru bine intielesu terenulu bisericescu si scolaru, si deca romanii gr. or. voru ave fericirea de a poté alege de urmatoriu lui Siagun'a in scaunulu metropolitanu unu astfeliu de barbatu cari va si pote si sci conduce cu succesu favoritoriu pre calea inceputa de Siagun'a: negresitu vomu trebui sa suspinamu din adenculu inimei nostre si sa damu espressionu acelei convingeri adevrate, ca seculi intregi voru trece inca, pana candu biseric'a greco-orientala va mai poté ave de capu alu ei pre unu alu doile Siagun'a, si ca cultur'a spirituala a romaniloru greco-orientali dupa mortea lui Siagun'a nici preste dieci de ani nu va progresá in proportiune amesurata fatia de inceputulu ce l'a facutu repausatulu Metropolitulu; ma, sa nu dicemu mai multu, biseric'a gr. or. romana pre usioru pote se fia navalita din partea puterniciloru dilei, deca in sinulu acestei bisericiei nu va domni pacea, fratietatea si bun'a intilegere.

Nefericirea irreparabila aru fi in totu casulu, deca in sinulu bisericiei greco-orientale romane si aru redica capulu hidr'a cea nesatiiosa a neintilegerii, a discordiei si a ambiuniloru personale. Serbii, cari pre calea bine inceputa a regenerariloru bisericesci nationale s'au desbinatu in partile neimpacabile, astadi nu numai ca nu potu merge mai departe pre calea inceputa, ci incurcati de o parte intre sine, amortiti de alta parte prin activitatea comissariatulu regescu, numai potu afla calea cea adevrata, pre care aru poté d'a mana unii cu altii intru progresarea loru pre terenulu bisericescu natiunale.

Ferésca Ddieu pre romanii gr. or. de asemenea incurcatura! Deca candu-va, de siguru acum se cere, ma se se pretinde dela fii bisericiei greco-orientale prudintia, precumpenire si buna intilegere in tote lucrarile loru, caci chiaru acum la actulu de alegere alu Metropolitulu suntu chiepati a dovedi in fapta, ca suntu maturi spre exercitarea drepturiloru autonome,

sunt chemati a dovedi, ca ei, fara diferentia de partida politica, mai multu sciu apretiu constitutiunea loru bisericesca, decatu interesele personale; si in urma: ca ei, observandu intru tote cu cea mai mare rigurositate ordinatiunile statutului organicu, nu voru provoca amesteculu — guvernului in cauzele bisericesci gr. or. romane.

Si noi, marturisimu, punemu mare pondu pe acest'a. Caci a provoca una casu precedinte, ca guvernulu per fas et nefas sa se amestece in trebile bisericeii gr. or. romane, aru aduce cu sine cele mai periculoase urmari pentru viitoru si nu credemu, ca cei ce dora din ambitiune personala seu din interese private nu cum-va s'aru incerca de a conturba bun'a intelegere si procederea legala la alegerea noului Metropolitu voru ave destul taria de a poté suportá responsabilitatea cea grea inaintea judecatorului celui mai dreptu, alu istoriei.

Ce e dreptu, statutulu org. de-si intr'unu apendice tractedia deosebitu despre alegerea Metropolitului, in multe dispusetiuni ale sele nu este asiá de chiaru, ca sa potemu presupune, ca credinciosii bisericeii gr. or. romane toti pana intr'unulu voru fi de un'a si aceeași parere la punerea in lucrare a actului de alegere; unii paragrafi voru fi explicati in drept'a iera altii in stang'a, fia-care dupa priceperea si convingerea sea, de unde apoi se potu nasce neintelegeri de acele, cari voru compromite caus'a, si voru provoca amesteculu organoloru politice.

In acesta privintia nu potemu a nu apelá catu se poté mai seriosu la bunulu semtiu alu deputatiloru congresuali, ca se padiesca cu scumpatelu dreptulu constitutionalu, a carui alfabetu se incepe cu aceea: ca „minoritatea sa se supuna majoritatii“ in tote cestiunile chiaru si atunci, candu minoritatea aru asiá, ca liter'a si spiritulu statutului organicu nu se potu explica altcum, decatu cum le explica minoritatea. Deca se explica si aplica reu prin majoritate: lasa fia asiá; responsabilitatea cade asup'r'a majoritatii.

Pentru a contribui si noi catu de putienu la solidaritatea dorita a romaniloru gr. or. pentru actulu de alegere alu Metropolitului, fia-mi iertatu a pertracta cu deamenutulu procedur'a de alegere, — in numerulu viitoriu, observandu aci preste totu numai atat'a, ca dupa stat. org. sanctionatu prin Maiestatea Sea ces. reg. apostolica in 28 Maiu 1869. st. n. guvernulu n'are nici cea mai mica influentia ori amestecu in trebile bisericeii gr. or. romane si ea prin urmare: reprezentantele guvernului, ca comisariu regescu, n'are cuventu nici la lucrările preparative spre alegere, nici la insusi actulu de alegere. Una dreptu eminentu alu bisericeii gr. or. romane ce nu-lu are nici o biserica autonoma in Austro-Ungari'a.

Ce e dreptu, Maiestatea Sea, — ceea-ce nu suferu indoiela, — a avutu totu-deun'a si are si acum'a „jus supremæ inspectionis“ (dreptulu de inalt'a supraveghiare) si in bisericea gr. or. romana, precum acestu dreptu este sustienutu si in statutulu org., acest'a supraveghiare inse, multu, forte multu se osebesce de supraveghierea, ce Maiestatea Sea o exercita prin guvernulu seu in alte bisericeii, seu de supraveghierea, ce M. Sea a exercitatu in tempii de mai inainte chiaru in bisericea gr. orientala. Mai inainte, pre bas'a absolutei poteri maiestatice si pre bas'a declaratoriului Iliricu M. Sea cu deosebite ocasiuni in deosebite moduri si modalitati a exercitatu acestu dreptu, proviedendu pre comisariulu reg. cu mandate si instructiuni candu mai late candu mai restrinse, ma chiaru s'a intemplat, ca comisariulu reg. dimpreuna cu capulu bisericeii a ocupatu locu la mes'a presidiala si a incursu in fapta in desbaterile sinodale.

Recunoscemu cu tota supunerea omagiala si astadi dreptulu Maiestaticeii Sele de a poté tramite comisariu la congresulu romaniloru gr. or. conchiandu spre alegerea Metropolitului, de ore-ce M. Sea, avendu dreptulu de supraveghiare in cauzele bisericesci, are si dreptulu de a tramite acolo pre ori-ce barbatu increditu alu seu, care sa se pota convinge si in persóna despre curgerea desbateriloru, dara ca comisariulu reg. se aiba dreptulu a se amesteca in desbaterile congresului, a dá dreptiune in drept'a ori in stang'a, seu a duce presidiala dimpreune cu comisariulu consistoriului metropolitianu (despre care vomu vorbi alta-data), — nu numai ca nu potemu recunosce, dara tocmai pre bas'a si in intielesulu statutului org. nici nu potemu concede, de ore-ce — dupa noi — drep-

tu lu comisariului reg. nu se estinde mai departe decatu: numai a fi de fatia la siedintie ca marturu oculatu fara votu si consultare.

Siedintiele congresului suntu publice, de unde nu poté fi eschisu nimenea, si comisariulu reg. numai intru atat'a se deosebesce de ascultatoriu, in catu deusulu din profunda stima catra persóna M. Sele, pre care o represinta, va ave unu locu destinsu si deosebitu de catra publiculu ascultatoriu, daru nici decatu nu poté ocupá locu la mes'a deputatiloru congresuali ori mes'a presidiala.

Noi inse suntemu aplecati a crede, ca guvernulu va ave mai multu tactu politicu si va fi mai crutiatoriu, decatu ca prin tramirerea unui comisariu reg. la congresulu romaniloru gr. or. sa provóce certe reciproce despre „exercierea dreptului de supremá inspectiune“; credemu, ca precum congresulu din anulu 1868, si 1870, asiá si acest'a conchiandu pentru alegerea Metropolitului, nu va pasi de feliu pre terenulu politicu, cu care si asiá nu are nimicu de a face, cu atat'u mai putienu va desbata si decide cestiuni, ce dora aru poté vatemá ori periclitá interesele statului. Noi celu putienu nu ne retienemu a dá expresiune convingerei nostre, ca esmiterea unui comisariu reg. la congresu, in orioe forma, aru face sange forte reu si aru fi in stare a provocá la romani numai amaritiune si neincredere. A se evita acest'a; credemu, ca jace atat'u in interesulu romaniloru, catu si in alu guvernului.

† Fagarasiu in 6 Iuliu 1783 nou.

(Urmare si fine.)

Plangi bisericea romana! Imbraca-te in doliulu celu mare; pentru ca ai perdutu pre Parintele teu celu bunu, care atat'u de multu te-a iubit, care atat'u de multu te-a aoperatu de gonele celoru de altu neamu, care atat'u de multu te-a infrumseliatu, redandu-ti vechia splendore stramosiesca!

Plangi scola romana! tu paladiu alu museloru, caci in morte marelui Metropolitu Andreiu ai perdutu pre celu mai generosu protectore si reformatoriu alu teu!

Plangeti voi cu totii, romaniloru! caci unu sufletu mare romanescu, care facea glori'a vostra nationale a trepassatu la cele cerești, trecendu la eternitate!

Planga cu lacrimi de morte poporul romanu, ca acel'a, care i-a redatu glori'a perduta, ca acel'a, care l'a intaritu iulantru si i-a storsu respectu in afara, a trecut din lumea acest'a si ne-a lasatu orfani!

Posteritatea a inceputu sa vorbesca chiaru dela 28 Iuniu a. c. si istoria nostra nationale — cata vreme romani voru mai esiste si voru mai avea o bisericea romana — va pastra cele dintaiu pagine, pentru ca sa ilustreze si sa eternizeze memori'a marelui prelatu romanu. Morte marelui Metropolitu Andreiu, acesta perdere nereparabile, a imbracatu in doliu animele atatoru milioane de romani. Iera opidulu Resinari de aci inainte va fi unu perigrinagiu pentru totu romanulu!

Aci dupa voi'a ilustrului reposatu, osemintele sele fura aduse in 2 Iuliu si depuse in bisericea cea mare. Iera Joi in 3 Iuliu a. c. remastetele pamesteci fura asiediate in momentulu anume destinatu pentru acest'a. Macaru ca reposatulu intra fericeire predispusese sa nu i se faca nici unu sgomotu, nici o ceremonia — afara de cele preserise de biserice: cu tote acestea mii de omeni, sute de deputatiuni din tote partile acursera sa asiste la momentare inca cu done-trei dile inainte de diu'a prefipta! Tempulu a fostu frumosu, cum a fostu si vieti'a Parintelui Andreiu. Ingropaciune ca acest'a nu a mai vedutu Transilvani'a de sute de ani! Mare era in simplitatea ei; grandiosa si semnificativa in sublimitatea ei! Sabiulu intregu l'a petrecutu asociandu-se cu miile de omeni veniti anume de pria tote partile! Nici unu panegiricu nu s'a tienutu; pentru ca reposatulu nu voise acest'a! Reposatulu prin marile sele fapte si-a scris istoria singoru. Istoria nostra dela 1848 pana adl este a sea; — si istoria sea dela 1848 pana adl este a nostra, a bisericeii nostre si a natiunei nostre! Era cu nepotintia, ca vre-unu oratore sa se pota sui asiá susu, pana in regiunile ideali, de unde se adapá reposatulu, de unde pornea, si pornindu intreprindea si aducea la deplinire atatea fapte mari! Dorerea ne-a cuprinsu, ca bisericea si scola nostra au perdutu pre merele loru a postolu! Dorerea ne-au cuprinsu! Si care dorere se poté asemená cu dorerea nostra, ca tocmai acum candu inca

mai potea traí, amu perdutu pre celu mai mare Metropolitu romanu alu secului nostru!

Si acum, iubite lectore! dopa ce bisericea a disu vecinic'a pomenire in spiritulu aceluia, care atat'a tempu a fostu unu luciferu conducetoriu pre orizontele patriei romane a bisericeii si a scolei romane, versa si tu cu mine o lacrima ferbinte pre scumpulu seu momentu! Asociadia-te si tu cu atatea milioane de romani, cari plangu morte prea tempuria a marelui Archiereu Andreiu, — diendu-i cu mine si cu milioane de voci: eterna sa-i fia memori'a intre noi si urmatorii nostri!

Domnii si fratii Resinari merita tota laud'a si recunoscinti'a tuturor romaniloru pentru portarea si jertefe de totu felulu, ce au depusu cu ocasiunea inmomentarei acesteia grandose! Cea mai mare onore, ca in pamentulu loru repausedia acesta gloria bisericesca nationale! Primesca Resinari multiemit'a romaniloru pentru atatea sacrificiuri si fia mandrii, ca numai ei s'au invrednicitu se pastreze scumpele oseminte ale marelui barbatu de statu, ale marelui Archiereu romanu, a unei glorie nationale din cele mai grandiose ale secului nostru!

Iubite lectore! Fiindu ca ti-amu vorbitu de Resinari si fiindu ca venisemu si eu se versu lacrimi de recunoscinti'a pre momentulu Marelui Archiereu, pre care atat'u de multu l'amu iubit in vieti'a mea, si a carui imagine nu se va sterge din memori'a mea, din anim'a mea, decatu odata cu ultimele mele respirari: fui invitatu la esamenele semestrului secundu ale eleviloru din scola normale ort. din locu, ce s'au tienutu Sambata in 5 Iuliu a. c. — Intru tote ceea-ce m'au surprinsu si incantatu, ceea-ce m'au umplutu de bucuria suntu done lucruri, cari deca voru luá sboru la romani: natiunea se va emancipa! Mai inteasidata reverenti'a sea Parintele Sav'a Popovicu Baroianu ca presedinte alu examenelor impinsu de dorulu de a-si vedé pre romani emancipati de ignorantia si tutoratulu strainu, pre terenulu economicu, indemná pre copii si pre parintii copiiloru in conventurile sele de deschidere si inchidere — se imbracisiedie meseriile de totu felulu! Intru advera! Nice odata romani nu au fostu mai amenintati pre terenulu economicu ca acum, candu tierile nostre suntu legate prin drumurile de feru a tota lumea, dandu comericiulu de totu felulu alta directiune, alte sianse, alte combinatiuni si alte conditiiuni!

Cu unu meritu mai multu ai, reverendisimo domnule! pre langa cele-lalte multe merite, ce le posiedi, ca indemni pre romani la atatea lucruri fosolitorie!! Ceea-ce m'au mai incantatu este clas'a de lucru a fetitjeloru! Se dicea, ca mai nice odata atatea cusaturi, atatea lucruri de mana: comesi, sortuce de lana, caltiavete, ciorapi, icone brodate si alte lucruri bine si frumosu lucrate, nu lucrasera fetitiile ca acum, in acesti doi ani din urma, de candu este profesorés'a domnisiór'a Aureli'a Ioanu Bratu, fia parintelui Ioanu Bratu din Resinari! Intregu meritul este alu domnisiórei Aureli'a, carea de-si intr'o etate atat'u de frageda (16—17 ani), si-a insusitu o rutina pedagogica, un talentu pedagogicu, care m'au facutu se-o admiru si sa credu, ca este acest'a domnisiór'a dela natura facuta de a fi profesorés'a!

Din etatea cea mai frageda, de candu umbla la scola normala locala — fiindu eu professoru acolo — i observasemu minunata dezvoltare a facultatiloru sele intelectuale! Si judecat'a, ce mi-o facusemu atunci — inainte de acest'a cu vr'o 5—6 ani — nu me insielase; caci in cei 4 ani urmatori ducendu-o parintii la Sibiu, iera mai pre urma ca profesorés'a la acesta scola locale a datu domnisiór'a Aureli'a cele mai coltante dovedi de ardore si alipire catra sciintie, catra virtutea casnica si catre carier'a cea grea si spinosa pedagogica!!

Intr'o etate asiá tenera si cu o minte asiá de agera, cu unu spiritu atat'u de petrundietoriu, promite multu in venitoriu! Parintele Ioanu Bratu, dupace domnisiór'a Aureli'a a terminatu cu succesu emininte clasele normali din locu, i-a datu crescere ingrigita intr'unu pensunatu din Sibiu 4 ani de dile!

Aru fi forte recomandabilu, deca preotii nostri romani de pre la sate aru imita pre parintele Ioanu Bratu, care a pusu cea mai mare grige intru crescorea ficei sele, carea astadi ii face numai onore! Caci trebuie sa se scie odata pentru totu-deun'a, ca romanii fara scole de fetitie prin

tote satele si orasiile nu voru mai poté corespunde tempelui si ca marea cestiune de a se ferici neamulu omenescu in genere si poporul nostru in parte, nu este nici pre departe deslegata, de ca nu vom o m e r e s c e p r e b a r b a t u p a r a l e l u c u f e m e i ' a ; pentru ca amendoi cu cultur'a mintii si a animei sa se nobilizeze imprumutatu; iera omenirea prin acés'a se ajunga pâna la cea mai posibila perfectiune.

Cu acestea inchieiu, iubite lectore! Si multamindu-ti, ca ai avutu atât'a bunavointia, de mai ascultatu, 'ti dîcu „la revedere“ cu alta ocaziune. Marele sufletu alu Parintelui Metropolitu Andreiu sa planedie purerea preste capetele nôstre cá avendu noi, cei remasi orfani, maretiele sele fapte totu-déun'a inaintea nôstrea sa ne inchinamu santei lui umbre! Din inima curata se ne rogamu lui Ddieu cá sa-i tramita unu urmatoriu pre pamentu între noi, care sa mérga nestramutatu pre calea cea mare a romanismului, trasa de Parintele Metropolitu Andreiu celu mare, cáru'a vecinic'a sa-i fia memori'a amintirea între noi si urmasii nostri !!

Ioanu Dim'a Petrascu
directorele scólei normale „Radu
Negru“ din urbea Fagarasiu.

Cinco-mare, 24 Iunie v. 1873.

„Vivos voco mortuos plango . . .“

Cu voce plina de jale, si de anima adeneu petrondiétoria suná astadi pâna in diua campan'a din turnulu santei nôstre biserici, chiemandu-ne la locasiulu ddiescu desu de diminétia, cá sa plangemu dimpreuna colosal'a perdere a celui ilustrissimu barbatu, care pre cele mai spinose carári ale vietii sele, a cármuitu na'a bisericeii aruncata in valurile seculari cu celu mai bunu succesu la doritulu limanu.

Comitetulu parochiale audiendu de tristulu evenimentu, de repausarea Esc. Sele Preluminatului bunului si intieptului nostru Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, cu anima sdrobita si plinu de jale, au facutu cele de lipsa pentru a se tienea parastasu intru odihna multu iubitului si in domnulu repausatulu Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu, facendu de scire poporului nostru celui credinciosu pastorului seu acum in domnulu repausatu, spre a luá parte la acestu actu funebrele.

Dupa finirea santei liturgii cu pomentrea Esc. Sele in domnulu repausatu Archieppu si Metropolitu Andreiu, se ceti mai inante circulariulu ven. cons arch. publicatu in „Telegr. Romanu“ prin care se anuncia tristulu evenimentu si dispositiunile luate parte in sensulu testamentului in domnulu defunctului, parte in sensulu dispositiuniloru positivo de lege pentru mai departe urmare.

Parcile de lacrimi curgea pre fetiele credinciosiloru in urm'a anunciului publicatu, care i-au petrunsu pâna la anima in lacrimi suspinau si reu oftau pentru insemnat'a perdere a marelui nostru redemptore bisericescu.

Incependu-se parastasuulu dopa prescrisele tipicului, campanele pre totu tempulu acestui actu funebru sunau neintreruptu, plansulu loru de jale, pre care crestinii nostri cá credinciosii fii a acestui mare Archipastoriu, le acompaniau cu simtirile loru de doreri afundu petrunse, care 'si dau espressione concreta prin neurmata versare de lacrimi pre fetiele nôstre.

La finea acestui servitiu funebru, presedintele comit. archivarulu scaunulu M. Branisce tienú o cuventare funebrele, in mai multe renduri intrerupta si prin adeveratulu plansu alu oratorelui, pre care nu-lu mai potú suprima, cáci dorerea i sapase si sdrobise anim'a lui in care s'au salasluitu amórea cea ferbinte cátra inaltulu defunctu, care si lui in specia, i fu cea mai buna sprijóna, jurisconsultulu si adeveratulu binefacetoriu.

In acés'a cuventare funebrala incepú mai in-taiu cu o asemenare, dicendu, ca precum copiii orfani remasi de parintii loru repausati in domnulu yersa riuri de lacrimi pre recele momentu, care ascunde in sinulu seu pre creatorii loru naturali, fára cá sa mai póta esoperá audiulu glasului repausatiloru, prin care se póta cascigá pentru lacrimile versate, o consolare pre acestu pamentu, cu atât'a mai vertosu trebuie sa lacramamu noi fiii cei adeverati ai marelui nostru parinte sufletescu, a inaltulu defunctu, care cu nespusa dragoste au lucratu la inaltierea filorú sei sufletesci la gradulu culturrei si la nivel'a misiunei lorú, si acum pâna inca nu amu finitu grandios'a sea opera inceputa, crud'a

si neuman'a sörte spre cea mai mare dauna si su-perare a nôstra, fára mila si fára dreptate ni-lu rapí din fruntea cármei nôstre bisericesci. — Se plangemu si iera sa plangemu, ca irevocabile si tare sentibile este perderea celui mai bunu si ne-cutremoratu cármaciulu alu náiei bisericeii nôstre.

Dupa acés'a asemenare, oratorulu facendu istoriculu bis. nôstre, care este cea mai vechia biserica dintre ale patriei nôstre aretá, ca cum au fostu decadutu acés'a si in ce stare nefericita se affá acés'a biserica la venirea inaltulu defunctu la cárm'a acestei bisericeii si cum se affa ea astadi dopa ce mai multu cá unu patrariu de seculu fu ocármuita de inaltulu defunctu spre cea mai mare bucuria si fericire a nôstra.

Depinse mai departe intr'o icóna sinoptica meritele cuoscute ale acestui mare si epocale barbatu, pre care istori'a le va inregistrá pre paginile sele cu litero de auro.

Inaltu defunctulu Metropolitu Andreiu, sciú a se face prin geniulu seu punctulu de legatura între trecutulu celu greu si venitoriulu de bana sperantia; multe monumente vii i voru eternisá numele, cáci tóta vietia si-au jertfit-o pentru bisericeii si natiunea sea cu unu resultatu sublimu, care face epoca in istori'a nôstra.

Au radicatu clerulu din starea lui cea patimitoria la valórea si demnitatea ce i se cuvine si au inaltiatu cultur'a poporului seu la unu gradu ce-i face onóre.

In fine spose biografi'a acestui mare barbatu accentuandu gradurile dignitátiie castigata in modu succesivu, si apoi ból'a, de care patimí inaltu defunctulu, si care-i scurtá firulu scumpei vietii pré de tempuriu din midiloculu nostru unde trebuie sa ni-lu mai lase prevedinti'a ddietésca pâna si-aru fi finitu sublim'a sea opera, indreptandu cátra atotu potintele ferbinte rogare, cá acestui inaltu defunctu sa-i designeze locasiulu meritu de vecinica odihna, unde nu este dorere nici intristare si suspinare, unde sufletele dreptiloru se odihnescu, de unde cu sublimulu seu geniu sa ne umbredie si condea in carárele cele bune, cá sa-i potema implini voi'a, si sa potema ajunge scopulu, la care au tientitu in intrég'a-i vietia: „Vecinica sa-i fia pomenirea lui.“

Din Sinodulu alu IV eparchialu alu die-cesei rom. greco. ort. din Caransebesiu.

Siedinti'a I
tinenta in 16/28 Aprilie 1873.

(Urmare.)

Dupa ce se alesera deputatii recomandati in cele 5 comisiuni, presidiulu anuncia mai multe petitiuni incurse cátra sinodu si propune, cá acesti'a impreuna cu raporturile anuali ale senatelorú consistoriali sa se predea comisiuniloru competenti spre revisiune.

Se primesce, si aceste se predau comisiuniloru respective.

Telegramulu deputatului G. Pesteano, prin care 'si escusa absentia din caus'a unui morbu, se predá comisiunei verificátorie,

Raportulu anualu pre an. 1872/3 alu senatulu bis., petitiunea mai multorú locuitoru din Temeresci, pentru amovarea preotulu Milosiu, rogarea locuitoriloru din Straja pentru intarirea preotulu Mitrof. Simu, rogarea preotulu M. Bocanu pentru a i se dá birulu pre tempulu substitutiunii preotulu Mich. Radu, rogarea preotiloru din Ghiladu pentru reducerea parochiei V-a, petitiunea preotulu Const. Pavloviciu pentru unu ajutoriu, plansórea comitetulu par. din Prisac'a contr'a preotulu Ar. Bartolomeiu pentru devastarea padurei parochiale, petitiunea preotimei din ppiatulu Fagetulu pentru ameliorarea stárei materiali, rogarea preotulu Ioach. Bli-dariu din Doclinu pentru a se incuviintiá schimbulu platiului paroch., rogarea lui At. Cosieriu pentru estradarea actelorú divortiali,

Se predau comisiunei bis. spre censurare.

Telegramulu din Resiti'a subsemnatu de Marinc'a pentru a nu se ascultá deputatiunea infatisi-enda la sinodu, rugarea preotulu Avr. Nemoianu din Agadicu pentru reducerea parochiei vacante, petitiunea preotulu Vas. Popoviciu din Plaviceviti'a pentru unu ajutoriu banalu, petitiunea ppbiterulu din Caransebesiu pentru unu imprumutu necesariu la cladirea localitátilorú ppesci; rogarea filorú or-fani ai veduvei Roja Stoic'a din Soceni, pentru a li se aplacádá venitulu dela sesiunea redusa,

Se predau comisiunei petitiunarie.

Socotelele senatulu episcop. pre an. 1872

despre fondulu diec. instructu, teologicu, preotiescu, scolaru, preparandialu etc. . . ; petitiunea preotulu N. Iancovicu din Baziasiu pentru folosirea sesiunii din parochi'a redusa; rogarea comunei bis. din Ianulu micu pentru unu imprumutu de 4000 fl.; rogarea comitetulu par. din Stamor'a pentru unu ajutoriu de 400 fl. pentru zidirea bisericeii si scólei; propunerea ven. consistoriu in caus'a sesiuniloru dela parochiele reduse si in privinti'a contribuiriloru la fondulu gen. diecesanu; raportulu dlui Iul. Ianculescu asup'a sumei de 333,984 fl. 90 xr. v. a. primite din fondurile serbiloru,

Se predau comisiunei financiare.

Raportulu generalu alu senatulu scol. pre an. 1872/3; decretulu ministeriulu de culte dno 22 Pauru a. c., nr. 1; rogarea invetiatiuniloru din ppiatulu Fagetulu, privitória la conferintiele invetiati.

actele privitória la scótele din confiniile militari si ordinele ministeriulu de cultu cu privire la scótele de repetitiune; responsulu societátiie drumulu de feru in caus'a scótelorú dia locurile montane, rogarea locuitoriloru din Colnicu, pentru a se destitú invetiatiunulu Moise Coiu'a, petitiunea comunei Sas-c'a in caus'a scolaru dia locurile montane si pentru regularea salariulu invetiatiunescu, —

Se predau comisiunei scolare.

Cu aceste siedinti'a se inchieie, punendu-se la ordinea dilei pre siedinti'a urmátore operatele comisiuniloru si alegerea asesoriloru din senatulu scolaru si episcop.

In Franci'a suntú doi carenti politici ambi republicani la vedere. Unulu este celu ultramontanu, care pune in miscare tóta Franci'a spre a merge la processiuni, partea opusa arangieza ingropaciuni civile, fára preoti.

Mai la vale reproducemu o cuventare a capulu partidei din stang'a republicane Gambetta.

Discursulu dlui Gambet'a

prononciatu in siedinti'a dela 2 Iuliu a adunárei dela Versailles, in privinti'a motiunei relative la proiectele constitutionale.

D. Gambet'a. — Domnilorú, onorabilulu dnu Dufaure ve spunea mai adinéori ca scie de mai inainte ca se va produce o obiectiune pre bancele stángaie extreme in contr'a propunerei ce facea adunárei. D. Dufaure nu s'a insielatu. D sea nu se espunea de locu periculu de a comite o eróre, atribundu-ne ideia formale, ori de câte ori — si acés'a e dreptulu nostru, de-si s'a incercatu sa-lu contestedie — ori de câte ori vomu vedé ca adunarea se apropia din nou de facerea unei constitutiuni óre-care, fára nici o discussiune, ide'a de a veni sa spunemu in numele principiiloru ce reprezentám in acestu sanctuariu, in numele . . .

Unu deputatu din drépt'a. — Lui 4 Sept.?

D. Gambet'a. — Da, domnule, in numele lui 4 Septembre, in virtutea cáru'a stati pre aceste bance. (Vii si numeróse protestári in drépt'a si in centru).

Mai multi deputati. — Fára voi'a dvóstra! Fára voi'a dvóstra!

D. Comite de Rességuier. — Noi stámu aici in numele Franciei si fára voi'a lui 4 Septembre.

D. Gambet'a. — Dicu ca noi nu vomu lipsi nici odata dela acea detoria, care este strict'a esecutare a mandatulu ce amu primitu dela sufragiulu universale, mandatu pre care-lu vomu esecutá, cu tóte murmurele si obstaculele ce aru vrea sa ni se puna in indeplinirea lui. (Sgomotu la drépt'a). Ei, domnilorú, me miru.

D. Prax-Paris. — Mandatu imperativu!

D. Gambet'a. — Mandatu imperativu! dela Paris, si celu mai sacru din tóte . . . (Oh! oh! in centru), cáci e unu contractu cugetatu in libertate, auditi-o bine, între alegatorií cari santu suverani si comítantii nostri si între unu candidatu liberu in dirigerea consciintiei sele, care primesce si subsemna unu mandatu pre care vine sa-lu apere in acestu sanctuariu. (Intreroperi si ramori in drépt'a).

D. Gaslonde. — Nu mai e liberu, cându a subsemnatu.

D. Gambet'a. — Libertate absoluta, cáci erá stapánu sa primésca seu sa respinga stipulatiunile ce i se propuneau. Cátu despre mine, n'amu subsemnatu nici odata unu lucru pre care nu eramu dispusu in consciintia se 'lu sustienu si sa-lu apéru. Dara cestiunea nu e de locu aci: cestiunea ce ne ocupa si care se fia tratata in câte-va cuvinte spre a lamuri votulu ce avemu se damu in privinti'a propunerei ce vi s'a facutu, chiaru formulata in terminii

ce i-a dat acum d. Laurent, e ca noi credem ca in starea actuala a tarii dupa manifestările necivice ale vointii sale... (Ha! ha! la drépt'a.) Ei, domnilor, d-văstra rideti cându se invocă invetiementulu...

Mai mulți deputați. — Nimeni n'a risu!

D. Gambet'a — ... invetiementulu celu mai claru, indicațiunea cea mai formale ce se pôte aduce la o tribuna politica: decisiunea sufragiului universale. Adiniori d. Laurent ve dicea: sa mergem in vacante sa ne punem in comunicare cu alegătorii nostrii și ei ne voru lumină; dupa acestu contactu, ne vomu întorče aci mai asigurați de ceea ce trebuie sa facem. — Dara, domnilor, ceea ce ve cereți e, că contactulu sa fia reale, sa fia seriosu, sa nu fia o simpla comunicațiune... (Aplause in stâng'a.) Acestu contactu are unu nume foarte cunoscutu, unu nume care aci a resunatu in mai multe renduri, care e obiectulu unei manifestări subsemnate d'o mare cantitate de alegători: contactulu reclamatu de Laurent. și pre care eu 'lu ceru mai completu, mai decisivu, mai nationale, e disolverea. (Noi aplause pre bancele stângei).

Si, domnilor, deca legitimeza ce-va persistența opiniunii publice seu madatarilor sufragiului universale ce stau in această parte (oratorele aréa stâng'a) d'a reclamă fără se obosi disolverea actuala adunării, e de sicuru spectacelulu la care asistat'ati acum câte-va minute. Cum? Unu omu că d. Laurent, cunoscutu prin bunel'ele sele sentiuri, (da, la drépt'a. A veti dreptate!) prin esperența sea de afaceri și de omeni, se suie la tribuna dupa onorabilele d. Dufaure și care-i e celu dintăiu cuventu că se respinga propunerea acestui omu politicu, numai putienu consumatu in politica de cătu d. Laurent in afaceri? Ne spune ca, deca din nenorocire se introduce aci o cestiune constitutională, ca deca se incepe discussiunea politica, ca deca se face politica in această adunare politica, totulu e perdutu. (Förte bine! la stâng'a).

Da, acestu cuventu e adevératu, 'lu salutu că adevératu, că leale, căci e siguru c'aci e unu lucru care nu va disparé nici-o data, pentru ca se bazeza pre lealitatea și integritatea consciintieloru și a partiteloru, e divisiunea insolubile, separatiunea in partile rivale, ne 'mpacate, care ve opresce seriosu a ve gândi la redactarea unei charte pentru Franci'a și la scrierea unei constituiuni. Căci cine va tiené condeiulu? Cine va dictă articulele? Nu cum-va sunteți de acordu se faceti ce-va macaru ori-ce? (Reclamări la drépt'a).

Da, domnule Laurent, ai dreptate: nu se pôte face politica fără se aprinde pasiunile și fără se aruncă turburarea in afaceri. Si ce invetiementu putemu trage d'aci? Ca nu e nimicu de facutu? Ca n'avemu de cătu se ne incrucisem' bratiel'ele?

Invetiementulu e acest'a și ve amintescu acele declarațiuni pre care le a-ti admisu, pre care le ati ratificatu: ve amintescu acele declarațiuni care nu fără cuventu n'au scapatu unoru dintre d-văstra care ne diceau: se mergem p'ana la liberarea teritoriului! In aceea epoca disolverea va fi lucru naturalu și legitimu (Aplause in stâng'a).

Ei bine, cu aceste cuvinte, cari in acelu tempu pareau cuvinte de intielepciune și de prevedere, ce ati facutu d-văstra? Nu cum-va aveti pretensiunea astadi d'a declară ca ceea ce s'a intemplatu la 24 Maiu a schimbatu p'ana intr'at'ata starea respectiva a partiteloru din această adunare, starea opiniunii din afara, interesele Franciei...

Pre diferite banale dreptei, — Da, da!

D. Gambet'a. — Lasati-me se 'mi esprima tot'a fidei'a domniloru... starea Franciei, directiunea vointieloru sele, in cătu se puteti a nu mai tiené nici unu comptu despre caracterulu nedeterminatu alu mandatulu pre care l'ati primitu, despre protestările și respingerile manifeste ce dela 8 Februaru, 1871 tiér'a a facutu in acelea-si locuri, in acelea-si colegie electorale, d'o politica anterioré; nu cum-va aveti pretensiunea d'a ve perpetuá in contr'a consimtiementulu seu și dea acceptá nu se scie ce intemplantu, nu se scie ce incidinte fericitu seu nenorocitu pentru unii seu altii, care ve va permite sa conduceti Franci'a spre acelu viitoriu despre care se vorbesce cu discretiune, dara pre care nimeni nu vrea sa-lu numesca? (Aidé de! la drépt'a).

Ei bine, cu tóte acestea trebuie cá, deca veti ea ve despartiti fără a ve atinge de politica, cum dice d. Laurent, cu tóte acestea trebuie cá guvernulu, representatiune a trei minorități coslisate care l'au scitu la putere la 24 Maiu... (Esclamări iro-

nice la drépt'a. — Förte bine! la stâng'a) trebuie cá guvernulu sa spuna tier'ei ceea ce primesce din acele legi constitutionale pre care i le-a facutu fostulu guvernulu. Mai cu s'ema trebuie — pentru ca e vorba aci ca lucrurile, s'au schimbatu — sa ni se spuna in numele cărui invetiementu s'au schimbatu spre a se dovedi adevérulu acelei schimbări. Cabinetulu actualu sa-mi permita a-i spune ca mai esiste unu midilocu afara de această disólvero generalu, afara de alegerile generale ce ve inspaimeata, dara la care ve va conduce nepotinti'a dvóstre fără sa voiti. (Förte bine, förte bine! in estrem'a stanga. — Reclamări la drépt'a)... existe unu midilocu de a se asigurá ca lucrurile se voru schimbá, ca spiritele se voru modificá, ca dupa vacante nu veti fi ceea-ce sunteți astadi. Dara suntu diece colegie deschise: consulte guvernulu cele doué milliône de alegători ce formédia acele diece colegie și ea cá basa a opiniunii sele sentinti'a ce va dá sufragiulu universale. In aceea di amu deplina incredere ca veti cunosce opiniunea tier'ei, inse suntu convinsu ca nu veti consultá acele diece colegie electorale, pentruca urmati o sistema, pentruca sciti bine ce ve va respunde cându 'lu veti intrebá

Reincepu și vorbesce in numele ómeniloru ce stau in această parte a adunării (oratorele aréa stâng'a) și pre cari d. Dufaure ii reducea mai adeseori la cif'r'a de 53, ceea-ce me mira, căci ne amu gasitu 232 cá se negam' poterea constituanta a acestei adunări, și nu evenimentulu dela 24 Maiu aru fi pututu se altereze si se turbure spiritele pána intr'at'atu, incátu sa nu se mai gasesca decât 53 membri in acestu sanctuaru cá se proteste, dupa cum vomu protestá noi pána cându veti face definitivu legile. Numai atunci ve vomu detori supunere. (Int'ruperi la drépt'a). Dara pána atunci e de datori'a nóstra de a discutá, de a intárdiá, de a face apelu la tiér'a, de a jucá in această adunare rolulu nostru de ómeni politici. Ei bine, dicu ca in numele acestei intreile consideratiuni, in numele infrimității originei d-vóstre (violinte murmure la drépt'a și strigate la ordine), alu divisiunii din această adunare...

La drépt'a. — La ordine, la ordine.

Presidinte. — Invitu pre d. Gambet'a se binevoiesca a esplicá espressionea cu care s'a servitu...

D. Gambetta. — E förte simpla.

Presidinte. — ... vorbindu despre infrimitatea originei actuala adunării. Adunarea actuala de siguru ca are cea mai legitima origine. (Förte bine, förte bine!)

D. Gambetta. — Domnilor, crediu ca amu se respundu...

Unu deputatu din drépt'a — Retractati-ve!

Voci. — Nu intrerupeti!

D. Gambetta. — ... astfelu incátu se satisfacu chiaru pre nerabdatoriulu care 'mi dice retractati-ve cátu și cererea de esplicatione, alu cărei interpretu se face d. presidente. Amu disu infrimitatea originei adunării. Espressionea e póte cam putienu corecta din punctulu de vedere alu limbei. (Rumori la drépt'a).

Intielegu prin acest'a ca adunarea dela 8 Februaru, 1871 — și n'amu nevoie se retractezu aceste impregiurări, căci le cunósceti cá si mine — fusese alésa in conditiuni de grabire, de ne-comunicatiuni, de neverificări, care faceau se nu semene, cá puritatea de mandatu... (Protestări la drépt'a). Acest'a e unu faptu, domnilor, e unu faptu. Cá caracteru esplici alu mandatulu datu, acest'a e positivu domnilor, si proba e ca această desbatere nu se inchide nici odata, ca se urmédia nu numai intre d-văstra și noi, ci intre d-văstra și tiér'a. (Esclamări la drépt'a). E förte positivu ca mandatulu ce a-ti primitu nu erá completu. (Nóue reclamări la drépt'a). Éca ce insemna cuventulu ce amu pronuntiatu. Adaugu ca la acele doué motive mai punu si unu alu treilea. Caus'a e ca suntemu in situatiunea politica cea mai facile... (Rumori la drépt'a). Ascultati domnilor!... cea mai facile, deca vremu cu lealitate si unii si altii se consultámu tiér'a. In adevéru, d-văstra diceti, repetati in tóte dilele... (Rumori la drépt'a).

Deca nu se pôte formulá unu argumentu atátu de simplu aru fi se disperam' de libertatea tribunei. (Vorbitti, vorbitti! Spuneti, repetati in tóte dilele ca ordinea e asecurata, ca nu aveti nici o grige despre securanti'a materiala, mergeti si mai departe si vorbiti de restabilirea si organizarea ordinii morale.

Ei bine domnilor, ajungeti la capetulu ocupatiunii solului, prin urmare ve veti gasi intr'o conditiune cu totulu intacta, cu totulu facile spre a consultá tiér'a, pentru a o intrebá deca, dintre cele trei seu patru partite care o dividu, care o pasiunédia, a alesu pre vr'un'a.

Midiloculu ce veti intrebuintá: acolo trebuie se vi se puna prorogativ'a. Ne veti spune prin ce midilocu veti se consultati tiér'a. Dara mi se pare ca ori-ce alta sarcina nu e de competinti'a d-vóstre si acest'a pentru o ratiune de principi, pre care amu invocat-o — originea d-vóstre — pentru o ratiune de faptu — divisiunea d-vóstre!

De aceea noi nu vomu ajutá, nici de aprópe nici de departe, nesce tentative de constituiere.

Fára a esaminá cestiunea de a sei cu cine votámu si in contr'a cui votámu, nu vremu — nici deaprópe, nici de departe — sa ve creám' o sarcina constitutională si se ne asociam' cu o usurpatione in contr'a drepturiloru Franciei. (Vii protestări la drépt'a. — Förte bine, förte bine si aplause la stâng'a. — La votu, la votu!)

Varietáti.

* Tarifa tellegr. Cu 1. Augustu a. c. intra in vigore pentru Ostrunguri'a tarifa tellegr. de 50 cr. v. a. pentru cele intăiu d'ouedieci cuvinte; asemenea si folosirea de marce tellegr.

** (Comunicațiune restituita.) Comunicațiunea pre lin'a călei fevate, Soborsinu-11i'a, ce suferise förte prin torentii de plóia din septemán'a trecuta, este deplinu restituita, si in 11 l. c. s'a datu iéra in folosulu publiculu caletoriu.

** (Terguri de tiér'a oprite.) Din caus'a colerei ce grasédia si in cotulu Cindiu si in comunitátele Bichisiu si Mezö-Berény, tergorile de tiér'a indatinat' suntu oprite de a se tiené acolo.

** Din fonte sigura aflám' ca alalta-séra a plecatu dlu I. Bolog'a la Vien'a in afacerea junctiunii drumulu de feru pre la Turun-rosiu cu Romani'a.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scóla confessională gr. or. din Haró in comitatulu Hunedórei protopopiatulu Giógiului I, se deschide concursu pána la 15 Augustu a. c. st. v.

Emolamentele suntu: 300 fl. v. a. salariu anualu, grádina pentru legumi, dela totu prunculu umblatoriulu la scóla unu caru de lemne seu 1 fl. v. a. si cuartiru libero.

Doritorii de a ocupá această statiune invetiatorésca au sa-si tramita reursele cátra comitetulu parochialu, seu deadreptulu onor. dnu Vasiliu Piposiu prot. alu tractulu Giógiului I, in Hondolu per Dev'a alaturandu testimoniulu preparandialu si de calitacione, si tóte atestatele despre servitiulu de pána acum; afara de acestea se posesce cá pre l'anga limb'a materna (romána) se vorbesca si limb'a magiara seu germána, si totu-odata suntu positi a se infatisiá in vre-o dumineca seu serbatóre la s. biserică, cá se fia cunoscuti poporulu. — Haró 6 Iuniu 1873.

In numele comitetulu parochialu.

Georgiu Lorintiu,
presiedinte.

Cu scirea si invoirea O. D. Protopopu tractoalu,
(2-3)

Concursu.

Pentru ocuparea unei statiuni invetiatoresci la scóla normală rom. gr. or. din Bradu, comitatulu Zarandu, se deschide prin acest'a concursu.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 450 fl. v. a. si se platesce in rate lunarie anticipative.

Doritorii de a ocupá acestu postu au de a-si ascerne petitiunile loru instruate conformu „Statutului Organicu“ pána in finea lunei lui Iuliu a. c. st. v., la subsemnatulu aici in Bradu, si au a documentá ca suntu romani si de relig. gr. or.; au absolvatu celu patienu IV cl. gymn. si cursulu pedagogicu seu teologicu; si in fine, ca au o purtare morale nepetata. —

Bradu (Cot. Zarandu) 15 Iuliu 1873.

Comitetulu reprezentantiei gymnasiului rom. gr. or. din Bradu.

Nicolau I. Miheltianu,
prot. si presied. comitetulu.

(3-3)